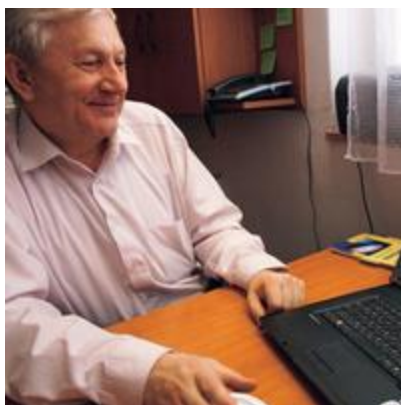

Čudné praktiky: Komu dajú peniaze z eurofondov?

23.11.2009

„Ak starosta nie je u ministerských úradníkov zapísaný v zozname ‚náš‘, môže obec na peniaze z eurofondov čakať aj do súdneho dňa,“ trpko komentuje svoje čerstvé skúsenosti prešovský podnikateľ JOZEF SEDLÁK (53).

V jeho firme vymysleli pred tromi rokmi to, čo na Slovensku veľmi chýbalo – selektívnu reguláciu verejného osvetlenia. Novinku, ktorá mestským a obecným úradom dokáže ušetriť 30 až 50 percent nákladov vynakladaných z pokladne na prevádzku verejného osvetlenia, ocenil vlani na banskobystrickej výstave patentov a vynálezov minister hospodárstva Ľubomír Jahnátek ako inovatívny čin roka.

Inžinier Sedlák a jeho spolupracovníci z firmy SEAK si naivne mysleli, že s takým ministerským požehnaním určite nebudú mať žiadne problémy uviesť novinku do života slovenských miest a dedín. Zabudli však, že nestraníkom dnešný svet nežíčí. Za hranicami možno, ale na Slovensku určite nie.

Nezodpovedané otázky

„Keď som prihlásil novinku na Úrade priemyselného vlastníctva SR, viacerí ministerskí úradníci ma povzbudzovali. Dotiahnite to, pán Sedlák, do úspešného konca, dajte si to patentovať, eurofondy sú na uplatnenie takých dobrých technických riešení ako stvorené,“ hovorí o nádejne vyzerajúcom projekte, ktorý sa napokon utopil v typickej slovenskej byrokracii. A čerpať bolo z čoho, štát vyčlenil v rámci prvej výzvy na predkladanie projektov verejného osvetlenia 20,3 milióna eur (700 miliónov korún).

„Tak sme pre 32 obcí Prešovského kraja vypracovali projekty regulácie verejného osvetlenia na čerpanie peňazí z eurofondov. Stalo sa však, čo by sa mi neprisnilo ani v zlom sne. Ministerstvo hospodárstva všetkých tridsaťdva projektov zamietlo s odôvodnením, že pri kontrole úplnosti našlo formálne chyby. Ak páni úradníci na ministerstve či v Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre ozaj našli v našich projektoch iba formálne chyby, mali nás vyzvať na ich opravu. To nie je prosím môj výmysel, tak hovoria pravidlá Ministerstva hospodárstva SR. Nás v rozpore s vlastnými pravidlami na opravu formálnych chýb nevyzvali, ale všetky projekty bezohľadne vyradili z procesu posudzovania,“ hovorí o čudných praktikách ministerských úradníkov.

Keď sa informoval na ministerstve hospodárstva, prečo porušili vlastné pravidlá, aké formálne chyby mali v projektoch, či azda niekde chýbala bodka, čiarka alebo mäčkeň, na generálnej sekcii podporných programov iba trápne koktali. Na otázku, prečo ich ministerstvo hospodárstva nevyzvalo na opravu, odpoveď nedostal. Ani od ministra Jahnátka, ani od premiéra Fica. Šokujúca je i ďalšia skúsenosť. Keď Inžinier Sedlák nabádal starostov obcí, aby sa ozvali aj oni, iba sklonili hlavy, vraj radšej budú ticho,

lebo keď sa ozvú, nedostanú už nikdy od štátu jediné euro na kanál, vodovod, reguláciu potoka. Nuž, demokracia na slovenský spôsob.

Sťažnosť do Bruselu

Na rozdiel od „pokakaných“ starostov je na elektrotechnickom inžinierovi z metropoly Šariša sympatické, že v boji s ministerskou byrokraciou nekapituloval. Okrem premiéra poslal sťažnosť na protiprávny postup aj na Úrad boja proti korupcii, na Najvyšší kontrolný úrad, Odboru regionálnej politiky Európskej komisie i Európskemu úradu pre boj proti podvodom.

Profesionálnemu prístupu k projektom smerujúcim k bohatým fondom Európskej únie by sa mohli páni úradníci z ministerstva hospodárstva naučiť napríklad na Odbore strategického rozvoja Prešovského samosprávneho kraja. Ako sme si tam overili, žiadatelia o eurofondy sa so svojimi projektmi elektronicky zaevidujú, pozvú ich na konzultáciu, aby ich odborníci upozornili nielen na formálne, ale aj vecné chyby. Pred odovzdaním projektu na príslušné ministerstvo im projekt ešte raz prekontrolujú, hlavne s dôrazom na to, či sa tam nevyskytli formálne chyby.

„Ministerstvo hospodárstva si chybu stále nechce priznať, hoci dvaja úradníci, ktorí mali na starosti naše projekty, už o svoje teplé miestečka a dobré platy prišli. A čo myslíte, že sa stane? Vstanú noví bojovníci, ktorí sa pri posudzovaní projektov financovaných z eurofondov najprv pozrú do zoznamu, aby zistili, či je žiadateľ ‚náš - nenáš‘,“ skepticky uzatvára príbeh o tridsiatich dvoch záhadne vyradených projektoch „nenáš“ podnikateľ Jozef Sedlák.

Jalové odpovede na sťažnosti

Na desiatky sťažností týkajúcich sa toho, že pri posudzovaní žiadosti o nenávratný finančný príspevok z eurofondov nebol dodržaný nárok na rovnosť šancí, pretože niektorí žiadatelia boli vyzvaní na opravu formálnych chýb a niektorí nie, dostal Jozef Sedlák aj takéto odpovede:

Sekcia kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR:

„Vaše podanie zo dňa 4. 10. 2009 bolo posúdené ako podnet na vykonanie kontroly zaradenej do plánu kontrolnej činnosti Úradu vlády SR na rok 2010.“

Ministerstvo hospodárstva SR:

„Z poverenia Ministerstva hospodárstva SR osobitná komisia prešetrila vašu sťažnosť. Prešetrením vašich námietok nebola preukázaná ich opodstatnenosť.“

Ministerstvo hospodárstva SR:

„Vaša elektronická sťažnosť bola prešetrená, pričom nebolo zistené pochybenie Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry. Keďže preskúmaním postupu SIEA nebolo preukázané porušenie predpisov, vaša sťažnosť je neopodstatnená.“

Odbor justičnej polície, Okresné riaditeľstvo PZ Bratislava II:

„Na základe preskúmania údajov, vyjadrení a oficiálnych písomností MH SR nevyšlo najavo žiadne pochybenie MH SR a SIEA ani iného orgánu, ktoré by mohlo mať za následok trestnoprávnu alebo administratívnu zodpovednosť.“

Najvyšší kontrolný úrad SR:

„NKÚ nemá na riešenie tejto problematiky kompetencie. Vaše podanie bolo postúpené na vybavenie Ministerstvu hospodárstva SR.“

Ministerstvo hospodárstva SR:

„Keďže kontrolou bolo preukázané, že žiadosť obce Huncovce o nenávratný finančný

príspevok obsahovala nesprávne informácie, v obsahu samotných faktov SIEA nepochybila, keď nevyzvala obec na odstránenie chýb.“

Sekcia kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR:

„Sekcia kontroly a boja proti korupcii Úradu vlády SR nie je príslušná na prešetrenie vašej sťažnosti.“

TEXT: PETER LIČÁK

FOTO: PETER LIČÁK

Zdroj: Život

Článok nájdete na: <http://zivot.lesk.cas.sk/cl/11125/248483/-udn--praktiky-Komu-daj--peniaze-z-eurofondov->